

som det vilde være rigtigt at besætte den, naar vi tage Hensyn til, at vi ikke have en eneste fast Mand undtagen Officerer og Underofficerer. Naar man har været saa rundskaandet som her i Forslaget med at gaa ind paa Principerne, naar man har anerkjendt Gylbigheden af Regjeringens Opfattelse i alle andre Retninger, er der noget — ja, som sagt, Kjedeligt i, at man har knappet Fjolt af snart paa et, snart paa et andet Sted. Men derfor ikke erkjende, at Loven er et Fremskridt, vilde være ubilligt.

Naar man altsaa nu spørger mig, hvilken Konklusion jeg kommer til, vil jeg slutte, som jeg begyndte, med at sige, at jeg kan være i fuldstændig Samstemning med den ærede Minister, men at jeg dog vil præcisere mit Standpunkt nøiere med et Par Ord. Jeg vil udtale, at saafremt dette Lovforslag som Lov skal betegne en Ændring, der slaas fast for en lang Arrække, saa vil jeg finde det meget utilfredsstillende, idet jeg da maa betegne det som meget for svagt i Retning af Rammer. Men naar en saadan Lov kun er bestemt til at være, hvad jeg betragter den som, et Overgangsled, et Skridt henimod den sydligere Udvikling af vort Personel, hvortil vi maa komme, dersom vi overhovedet ville tænke paa at benytte Flaaden som Forsvarets første Linie, naar vi betragte den som et saadant Overgangsled, da er den et godt og smukt Led, og under denne Forudsætning tror jeg, at det maa glæde Enhver af os, at vi have faaet Leilighed til at vedtage et Forslag som dette, uden at gjøre nogen Forandring deri.

Forsen: Naar vi se hen til de politiske Tilstande, som have raadet her i vort Fædreland i mange Aar, under hvilke Partihensyn og Hensynet til Personerne ofte have tilløret Diet for Fædrelandets Krav, naar vi tage Hensyn til, at mange af vore ærede Medborgere have den Tro, at det egentlig ikke er til nogen stor Nytte, at der anvendes Penge her i Landet paa vort Forsvarsvæsen, maa det virkelig anerkjendes som en stor og glædelig og mærkelig Bedrift, at det er lykkes den høitærede Marineminister at føre denne Søværnslov gennem de mange Skjer og farlige Grunde henimod Havnen, og dette saaledes, at Alle ere enige om, at den paa mange Punkter indeholder et stort Fremskridt og saaledes, at, naar de Løfter og Anvisninger, som gives paa at udvikle og udvikle Flaaden og at forsøge Øvelserne, virkelig syldbestigjøres — og jeg antager, at Enhver, som har været med at stemme for denne Lov, maa anse det som en Værespligt at opfylde de Forventninger, der saaledes maa stilles —, da er det af virkelig stor Betydning, at denne Lov er kommen til at foreligge her i Thinget saaledes,

idet det giver godt Haab om, at ogsaa den anden Del af vort Forsvar, Hæren, som jeg efter vort Fædrelands Bestaaffenhed, der selv, efter at vi have mistet Heriugdommerne, dog for over de to Krediede er et Fastland, anser for at være ligesaa vigtigt for vort Forsvar som Flaaden, ligesom ogsaa, efter hvad jeg haaber, de Støttepunkter, som saavel Hæren som Flaaden behøve for at løse deres Opgaver, ville i den nærmeste Tid kunne ventes tilveiebragte. Til disse Støttepunkter henregner jeg for Flaadens Vedkommende selvfølgelig det saa ofte foreslaede, men aldrig vedtagne Anlæg ved Aggersø Sund. For Hærens Vedkommende anser jeg det for givet, at der maa være en Feltbesæftning ved Kjøbenhavn, en Reduit paa Fyn og en Reduit i Sjælland, idet jeg har opfattet den Plan for vort Fædrelands Forsvar, som vi have haft til Behandling og Dmtale her i Thinget ved Loven om overordentlige Forsvarsforanstaltninger i Foraaret 1876, saaledes at den gif ud paa, at saadanne Støttepunkter skulde tilveiebringes, og at vor Feltbær skulde være saa bevægelig, at den kunde centraliseres omkring paa de Punkter, paa hvilke Angreb kunde ske, idet det deraf vil afhænge, hvorvidt Flaaden eller Hæren bliver Hovedfaktoren i vort Forsvarsvæsen. Jeg erkjender saaledes, at Hæren meget vel kan være det Baaden, hvortil vi væsentligst maa støtte vort Forsvar, men jeg paaftaar tillige, at Flaaden, naar vore Der angribes, vil være det Baaden, som vil have den største Betydning. Dette bemærker jeg, fordi der er forelagt i Forening med Hærloven en Forsvarsplan, som har givet Anledning til megen Misforstaaelse og til megen Strid, og jeg ønsker derfor at fremsætte, at jeg opfattede denne Forsvarsplan som stemmende med den i 1876 forhandlede. Jeg tror ikke, at Meningen egentlig har været at fremspøre noget Nyt og Andet end det, der var Resultatet af Forhandlingerne og den almindelige Opfattelse af disse, da vort Forsvarsvæsen her drøftedes i 1876; men jeg paaftjønner dog, at den nu fremsatte Forsvarsplan, der ledsager Hærlovsudkastet, i de Motiver, som ledsage Søværnsloven, paa flere Punkter er bleven modificeret og amenderet i dens Indhold. — Efter hvad Motiverne til Søværnsloven indeholde, kan jeg fuldstændig være enig i den Måde, hvorpaa saavel Hærens som Flaadens Opgave er omtalt. Jeg kunde endogsaa have ønsket, at man havde udtalt med noget større Styrke og paavist med noget større Sikkerhed, at Flaaden, saaledes udviklet og saaledes forøget, som det ved Søværnsloven er foreslaaet, sikkert vilde kunne løse de Opgaver, der ere den stillede, og i Forening dermed vilde jeg have ønsket, at det havde været paavist, hvorledes Tilintetgjørelsen af vor Flaade, naar et Angreb skete paa Øerne, vilde være en Tilintetgjørelse af Haabet om at kunne faae-